

Valley of Saints

PERSONEN

RAY Puissant rijke zakenman met een buitenverblijf in een heilige vallei in het noorden van Libanon.

FRANK De bediende van Ray. Vluchteling die zijn vrouw en kinderen verloor in het gewapende conflict in Syrië.

ZIJ Een buitenlandse strijder die gevlucht is en haar verleden wilt afzweren.

Valley of Saints ontstond na gezamenlijke en intensieve research met mijn compagnon de route, Aurelie Di Marino. Zoals steeds hadden de acteurs een onmisbaar redactioneel aandeel in de totstandkoming van de uiteindelijke tekst.

Valley of Saints ging in première in Bronks op 27 februari 2015 met de volgende bezetting:

FRANK Abdi Stalin

RAY Ruud Gielens

ZIJ Aurelie Di Marino

MUZIEK Alexandra Cárdenas, Abdi Stalin

GELUID Peter Brughmans

LICHT Thomas Clause

SCENOGRAFIE Jan de Brabander

KOSTUUM Ellen de Naeyer

EINDREGIE Michael Bijmens

FRANK

Het scènebeeld bestaat uit een verhoog van 6 op 4 meter van praktikabels. Aan de linkerkant en aan de achterzijde zijn wanden bevestigd van een meter hoog.

(Publiek komt binnen. Frank staat links van het podium gitaar te spelen in een Arabische maqaam. Ray staat naast hem. Zij blijft in het donker.)

RAY

Say hello, Frank.

FRANK

Sayidaati wa saadati, maSaa al kheer.

RAY

Goedenavond dames en heren.

FRANK

Anaa ismi Frank.

RAY

Dit is Frank.

FRANK

Anaa min Suureya.

RAY

Frank komt uit Syrië.

FRANK

Anaa biduum waTan.

RAY

Hij heeft geen papieren.

FRANK

3ashaan al a7hdaath ili Saaru fi Suureya anaa harabt 3a Libnaan. Ru7t 3a shamaal Libnaan.

RAY

Na de oorlog in Syrië is Frank gevlucht naar Libanon.

FRANK

3a shamaal.

RAY

Wat?

FRANK

3a shamaal.

RAY

Ah, het noorden van Libanon.

FRANK

Wa hinaak anaa waSalit fi minTaqa jameela kateer kateer kateer.

RAY

En daar kwam hij terecht op een onwaarschijnlijk mooie plek.

FRANK

Kaan ismhaa Waadi Al Qadisha.

RAY

En die plek heette Waadi Al Qadisha. Oftewel, de Vallei der Heiligen. Valley of Saints.

FRANK

Kaan waadi jameel kateer kateer kateer. Bi Tabee3a jameela. Wa nahr jameela.

RAY

Het was een hele, hele, hele mooie vallei. Adembenemende natuur. Prachtig beekje.

FRANK

Fi muntaSSaf ha l waadi kaan fi villa kabeer kabeer kateer.

RAY

En in die vallei stond een grote en stijlvolle villa.

FRANK

Saa7ab ha l villa kaan waa7id ghani kateer kateer kateer. Kaan ismu Ray. Sayid Ray.

Kul al waadi kaan ta3ahu.

RAY

De eigenaar van die villa was een hele rijke man. Dat ben ik. You can call me Ray. Everybody calls me Ray. De hele vallei is mijn persoonlijke bezit.

FRANK

Wa anaa astaghalt ma3hu. Fi l khaadma.

RAY

Frank werkt voor Ray. Als bediende.

FRANK

Wa sayid Ray kaan 3andhu maSaari kateer kateer kateer. Kaan 3andhu maSaari fi l maSr, fi l 3iraaq, fi Suureya, fi l khaleel.

RAY

Dat versta ik niet.

FRANK

MaSaari. Fluus ya3ani.

RAY

Ah geld. Ray, ik dus, had heel veel geld. Ik heb geld in Egypte, in Irak, in Syrië, in de Golf. Overal eigenlijk. Heel veel geld. Verdient in de bouw. Projectontwikkeling.

FRANK

Wa shuu yawm, anaa wa mister Ray kunnaa manimshee fi l waadi. Wa fi qahaf fi ha l waadi laqeenaa bint jameela kateer kateer kateer.

RAY

En op een dag waren Frank en ik aan het wandelen in de Vallei der Heiligen. En in een grot in die vallei vonden wij een heel erg mooi meisje.

FRANK

Lisa kaanat bta3eesh, kaan fi ruu7. Wa jaabnaa ha l bint 3al villa, 3al terras.

RAY

Het meisje leefde nog. Ze ademde nog. Frank en ik namen haar mee naar de villa. En we zetten haar op het terras.

FRANK

Wa hala' ra7 manshuuf shuu ili Saar ba3adeen.

RAY

Wat?

FRANK

(Fluistert in zijn oor.)

Now we start. Look what happens.

RAY

Ah, nu gaan we dus beginnen.

KOFFIE

RAY

(Stapt langs achter op het podium met het meisje op zijn schouders. Licht op praktikabels. Hij drapeert haar als een verlamde op een stoel. Hij schenkt een glas water in.)

Frank! Where the hell are you Frank!

FRANK

(Reageert eerst niet. Kijkt dan verbaasd naar publiek. Legt zijn gitaar neer en stapt langs achter op het terras.)

RAY

Frank!

FRANK

Yes sir.

RAY

Get me a towel.

(Alsof Frank het niet verstaat.)

A to-well!

FRANK

Yes sir.

RAY

(Gooit een glas water in het gezicht van het meisje. Om haar te wekken.)

ZIJ

(Veert recht. Schreeuwt. Bijzonder luid. Ze betast haar hoofddoek. Geen hjaab.)

RAY

You can call me Ray.

ZIJ

(Schreeuwt opnieuw. Kijkt dan verbaasd.)

RAY

You can call me Ray. Everybody calls me Ray. Mijn naam is Ray. You can call me Ray.

Ik ben een zoon. Ik ben een vader. Ik ben een zakenman en een echtgenoot. Ik ben een bouwer. Ik ben een vechter.

Ik ben begonnen met hout en geëindigd met steen. Ik heb energie verbruikt. Maar ik heb veelvouden van die energie gecreëerd. Ik ben begonnen met hout en geëindigd met goud. Ik zit in de bouw.

Ik ben een prater. Maar evengoed een denker. Een verkoper. Een schepper. Een criticus en een bewonderaar.

Noem mij uw beschermheilige. Uw reddende engel. Noem mij het licht aan het eind van een donkere tunnel. Noem mij uw tweede kans. Uw vrede in tijden van oorlog. Uw genezing in tijden van ziekte. Noem mij uw god.

(Lacht.)

Neen, noem mij bovenal gewoon een mens. Een mens die zich in de toevallige mogelijkheid bevond een ander mens te redden van de dood.

ZIJ

(Kijkt verbaasd naar publiek. Springt dan recht. Loopt naar de rand. Kijkt in de denkbeeldige diepte. Ze kan niet weg. Dan naar de voorste rand. Ook daar kan ze niet weg.)

RAY

Frank!

FRANK

Yes sir.

RAY

Tell her where I found her.

FRANK

You find her in *the-the-the* cave.

RAY

In *the-the-the* cave. I found her in *a* cave, Frank. I found her in a holy cave.

(Tegen haar.)

Ik heb u gevonden in een grot. Als ik u daar niet gevonden had, dan waart gij dood.

ZIJ

(Schreeuwt opnieuw.)

RAY

Frank! Tell her everything will be fine.

FRANK

Everything be fine.

RAY

Tell her it's beautiful here.

FRANK

Is beautiful here.

RAY

Tell her we're in paradise.

FRANK

We in paradise.

RAY

Tell her all of her dreams will come true in this place.

FRANK

I'm not sure.

RAY

Tell her, Frank.

FRANK

All of her dreams come sure in this place.

RAY

Now, go and get our guest some coffee, Frank.

FRANK

Black, no sugar?

RAY

Coffee, Frank. I want you to make the girl some coffee.

FRANK

(Gaat af. Speelt naast podium muziek.)

RAY

Haal adem. Dit is een toevluchtsoord. Een veilige haven in een zee van geweld. Hier is geen oorlog. Haal adem. Er is hier meer lucht dan waar ook ter wereld. Ik ben uw vriend.

(Tegen haar.)

Gij zit hier bij mij te gast. Dit is de Arabische wereld. Als mensen elkaar hier niet domineren, martelen of bombarderen, dan zijn ze bij elkaar te gast.

(Gooit handdoek naar haar toe. Licht uit.)

PASPOORT

FRANK

(Staat terug vooraan. Onderbreekt zijn muziek om iets te vertellen.)

Now two day later. After we find girl in the cave. We look passport. And after we look internet. And we look newspaper. And we find. This girl we find in the cave. She is really a jihadist.

(Speelt uptempo nummer. Focus licht weer op podium.)

VERHOOR

RAY

(Ray danst op de muziek. Geeft teken de muziek te stoppen.
Posteert zich links vooraan.)

Laten we het hebben over uw wederwaardigheden van de afgelopen week.

ZIJ

(Zit als een burcht van armen en benen op een stoel in de
hoek.)

Wat is dit? Een verhoor?

RAY

Dat is elk gesprek.

ZIJ

Dit is geen gesprek.

RAY

(Pauze. Steekt een sigaret op.)

De celstraffen op wat jij hebt gedaan zijn hier vele male hoger dan in uw eigen land.

ZIJ

Gij weet niet wat ik heb gedaan.

RAY

Het staat in alle kranten.

ZIJ

En sinds wanneer schrijven die de waarheid?

RAY

Zolang jij blijft liegen.

ZIJ

Ik heb amper iets gezegd.

RAY

Wat als ik uw naam aan de juiste mensen bezorg?

ZIJ

Aan wie dan?

RAY

Inlichtingendiensten die zich zodanig vervelen dat ze de daaruit voortvloeiende frustraties graag met hun gevangenen delen.

Met elektriciteitskabels en zo.

ZIJ

(Steekt haar handen uit.)

Doe maar. Neem een tang en trek mijn nagels uit. Steek glasscherven in mijn foef. Laat mij neuken door een hond. Verloochen uw wetten. Doorbreek uw eigen principes.

RAY

Eenzame opsluiting overleeft gij niet.

Na een half jaar in een isoleercel smeekt gij om een ranseling.

ZIJ

Ik heb het gezelschap van mijn overtuigingen. God laat mij niet alleen.

RAY

Hij zal zijn ware gelaat laten zien.

In nachtmerries die gij niet kunt navertellen.

ZIJ

En die hebt gij dan op uw geweten.

RAY

Geen nood. Ik ben niet sentimenteel.

Gij wilt hier weg?

ZIJ

Ik ga hier weg.

RAY

Vertel mij wat gij nog weet.

Op dit moment is dat uw enige uitweg.

ZIJ

Om het beeld dat gij nu al van mij hebt te staven?

RAY

Waarschijnlijk.

ZIJ
Ik ben onschuldig.

RAY
Gij hebt gevochten aan de grens?

ZIJ
Ik bevond mij in dat gebied.

RAY
Maar gij hebt niet gevochten?

ZIJ
Nooit.

RAY
Jullie hebben vijftwintig Libanese soldaten ontvoerd.

ZIJ
Ik niet.

RAY
En driekwart daarvan onthoofd.

ZIJ
Oorlogsmisdadigers.

RAY
Dat is iedereen van de tegenpartij.

ZIJ
De dood is hun beroep.

RAY
En dus hun verdiende loon.

ZIJ
Kan ik van uw geld niet zeggen.

RAY
Hebt gij mensen vermoord?

ZIJ
(Pauze.)

RAY
Executies?

Neen. ZIJ

Diefstal? RAY

Neen. ZIJ

Vrijheidsberoving? RAY

Neen. ZIJ

Valsheid in geschrifte? RAY

Neen. ZIJ

Foltering? RAY

Ik heb geen enkele misdaad begaan. ZIJ

Behalve dat gij aan de verkeerde kant zijt gaan staan. RAY

(Pauze. Frank speelt een instrumentaal stuk. Ray laat zich meevoeren. Hij schenkt een glas water in. Overvol. Brengt dat naar haar toe.)

Ik wil weten waarom gij vertrokken zijt. Racisme? ZIJ

Ik ben blond. RAY

Uitsluiting? ZIJ

Ik was rijk. RAY

Puberteit?

ZIJ

Ik ben zesentwintig.

RAY

Liefdadigheid?

ZIJ

Ik hoef mijn goedheid niet te etaleren.

Dat laat ik aan u en uw benefietavonden over.

RAY

Ik zamel geld in voor ziekenhuizen in door u bezet gebied.

ZIJ

En ik probeer de ziekte zelf te genezen.

RAY

Dus geen liefdadigheid.

ZIJ

Wat gij liefdadigheid noemt, is het tegenovergestelde van gerechtigheid.

RAY

Wat weet gij van gerechtigheid?

ZIJ

Genoeg om mijn leven ervoor te riskeren.

RAY

Dankzij u zijn vier miljoen mensen op de vlucht.

ZIJ

Ik ben hen gaan helpen. Terwijl de rest van de wereld hen overliet aan de verbeelding van hun vaderlandse psychopaat.

RAY

Ik heb hen geholpen.

ZIJ

Dat is niet waar.

RAY

Ik heb hun huizen gebouwd.

ZIJ

Daarvoor hebben zij betaald.

RAY

Niet met hun bloed.

ZIJ

Wel met hun leven ... dat ze aan u verkocht hebben.

En dat is een transactie die ik niet wil maken.

RAY

Gij hebt geen leven meer.

ZIJ

Daar beslist gij niet over.

RAY

Wie dan wel?

ZIJ

God.

RAY

Dan had God u niet in mijn armen moeten drijven.

ZIJ

(Pauze.)

Gij kunt mij niks maken. Ik ben doodkalm.

RAY

Ik heb u daarstraks horen gillen in uw slaap.

ZIJ

Projecteer uw angsten niet op mij.

RAY

Gij zijt maandenlang gaan slapen met het geluid van granaten.

ZIJ

En met datzelfde geluid weer opgestaan.

RAY

Dat geluid zat in uw stem.

Verdraaid. Vervormd. Vermengd met pijn.

ZIJ

(Lacht.)

RAY

Lach maar. Dat is uw overlevingsstrategie. De mannen aan wiens zijde gij vocht, lachten ook. Bij ieder gebouw dat zij horen ontploffen, schreeuwen zij het uit van ongemak en angst.

ZIJ

Misschien lachen ze omdat ze niet bang zijn voor de dood.

RAY

Gij zijt bang. Op dit moment pist gij in uw broek.

ZIJ

Ik ben rustig. Op alle vlak.

RAY

Door waanideeën.

Ik zal er hoogstpersoonlijk voor zorgen dat er van uw paradijs binnen het uur niets meer overschiet.

ZIJ

Het paradijs heeft er niks mee te maken. Ik voel geen rust omdat ik in het paradijs terecht zal komen. Ik voel alleen maar rust omdat mijn leven betekenis heeft. En die voldoening zult gij nooit vinden.

RAY

Volgens mij zijt gij een kopie van wat gij graag had willen zijn. Iemand die op televisie een echte jihadi heeft gezien. Iemand die in de kranten heeft gelezen hoe opstandigen met primitieve ideeën en simpele geweren het duurste leger uit de geschiedenis hebben verslagen. Iemand die zijn tijd verdoet aan predikanten op het internet omdat zij met echte mensen niet durft te praten. Iemand die in een online vergaarbak van verstekelingen een vriend heeft gevonden. Iemand die geschriften vanbuiten leert die zij zelf niet begrijpt. Een kopie van iemand die gij graag had willen zijn.

ZIJ

Ik ben zeker geen kopie van u.

RAY

Gelukkig niet.

ZIJ

Gij zijt aberrant.

RAY

Ik ben de zonde zelf.

ZIJ

Gij zijt van het juiste pad afgeweken.

RAY

Afgeweken? Ik heb dat pad nog nooit gezien. Als er al wegen zijn in dit bestaan, heb ik ze zelf gebouwd.

ZIJ

Laten bouwen. Gij zijt iemand die verordonneert. Een bloedzuiger. Al het geld dat gij verdient, vloeit voort uit de ellende van anderen. Gij zijt het summum van het kwaad dat ik bevochten heb.

RAY

En dat beschouw ik als het summum van een compliment.

ZIJ

(Staat op. Eist haar deel van zijn territorium op.)

Gij hebt de wereld kapotgemaakt.

RAY

Ik heb haar gemaakt.

ZIJ

In de tijd dat gij mij hier vasthoudt, zijn er honderd anderen opgestaan.

RAY

Ik was nog van plan enige verdraagzaamheid aan de dag te leggen.

ZIJ

Gij hoeft mij niet te verdragen.

RAY

Dus is het oorlog nu?

ZIJ

Dat was het al.

Ik weigerde te verzingen in het moeras van mijn geluk. Want dat is de wereld die ik achter mij heb gelaten toen ik uit Europa vertrok. Een wereld waarin het geluk ons verstikt gelijk beton. Waarin het comfort ons bewegingsloos maakt. En mensen de verveling van dat comfort niet meer onder woorden kunnen brengen. Omdat ze niet meer dromen. Omdat ze niets meer willen behalve wat anderen willen. Niets nog voor waarheid durven zien. Nergens meer voor strijden. Omdat ze voor mensen zoals jij op de knieën gaan, zonder te weten wie jij zijt.

Dus ja, het is oorlog. Het was oorlog, het is oorlog, en het zal oorlog zijn. En ik zal u bestrijden met ieder woord en met elke blik die ik u waardig gun.

(Muziek zwelt aan. Hij lacht. De twee spelers installeren zich terug in hun hoek. Als twee boksers tijdens een rust. Zij maakt zich klaar voor de volgende ronde.)

OORLOG

RAY

(Staat terug recht. Muziek stopt abrupt. Schenkt voor haar opnieuw een glas water in. Overvol.)

Dus het is oorlog nu? Laat maar komen.

Zeg eens iets origineels.

ZIJ

(Schiet voor haar replieken overeind.)

Gij zijt schijnheilig.

RAY

Iets origineels.

Iets dat ik niet weet.

ZIJ

Gij hebt mij niet gered. Gij hebt mij van de ene uitzichtloze situatie in de andere verplaatst. Dat is wat gij doet. Dingen verplaatsen. Gij hebt nog nooit iets gecreëerd.

RAY

Gij hebt alleen maar vernietigd.

ZIJ

Ik heb een staat gesticht.

Gij en uw geld hebben alleen nog maar staten ontmanteld.

RAY

Om er iets beters voor in de plaats te stellen.

ZIJ

Wat dan?

RAY

Vrijheid. Hoeveel keer komt dat woord voor in de koran?

ZIJ

Exact vier keer.

RAY

Dat is niet veel.

ZIJ

Het wordt tenminste niet verkeerd gebruikt.

Hoeveel van de mensen die uw huizen kopen zijn vrij?

RAY

Degenen die op tijd betalen.

ZIJ

Dat soort schulden bestaan niet in mijn geloof.

RAY

Ziedaar, een van de redenen waarom alle rijkdom van de moderne wereld aan jullie voorbijgaat.

ZIJ

Rijkdom? Gelijk een uitgezaaide kanker een planeet verteren. Geld verdienen aan de dood van uw naasten. Rotzooi verkopen die geen enkel levend wezen nodig heeft.

Dat noemt gij rijkdom?

RAY

Mensen kiezen zelf welke rotzooi ze kopen.

ZIJ

Ze worden gehersenspoeld.

RAY

En dat moet ik horen van een fanaticus.

ZIJ

Ik weet gewoon waar ik voor sta. De slaven van uw wereldbeeld leven op grond van principes die ze zelf niet meer zien.

RAY

Mijn wereldbeeld heeft de slavernij afgeschaft.

ZIJ

Iedere dag staan honderd miljoen mensen in fabrieken lijksakken te maken. Voor twee dollar per dag. Ze kunnen er zelf niet eens een betalen. Terwijl hun zonen naar uw smerige oorlogen worden gestuurd.

RAY

Mijn smerige oorlogen?

ZIJ

Ja, uw smerige oorlogen. Uw geld. Uw stem. Uw leiders. Uw legers. Legers waarvoor gij betaalt.

RAY

Als gij thuis waart gebleven, waren die legers nergens voor nodig. Dan was de lijkzakkenindustrie direct failliet.

ZIJ

Het aantal zelfmoorden in uw zogenaamd vrije wereld gaat elke dag omhoog.

RAY

Daar bestaan pillen voor.

ZIJ

Pillen die gij voedert aan kinderen van vijf maanden oud.

RAY

Hadden ze met u ook moeten doen.

ZIJ

Mijn lijf kunt gij verdoven, mijn gedachten niet.

RAY

Die zijn al verdoofd.

Door preken en oude boeken die niemand meer begrijpt.

ZIJ

Alle grote ideologieën van onze tijd zijn vernietigd door de wereld die gij probeert te verkopen. Behalve mijn ideologie. En die wordt elke dag sterker en sterker en sterker en sterker.

RAY

Uw profeet had nooit van mijn ideologie gehoord.

Hij kent mij niet. Ik hem wel.

ZIJ

Alsof gij het woord van God gelezen hebt.

RAY

(Reciteert een aantal verzen uit de koran, meer bepaald soera *al naas*.)

ZIJ

Als gij dat nog een keer doet, maak ik u van kant.

RAY

Waarom? Omdat ik een aantal verzen reciteer die niet over geweld gaan? Uw leven versleten aan een analfabete profeet en nog steeds weet gij niet waar hij het over heeft.

ZIJ

Hij zegt dat het uur is geslagen.

RAY

En dat zag hij op zijn Rolex?

ZIJ

Gij zult lachend ten onder gaan, Ray.

RAY

Misschien is dat het enige echte verschil tussen u en mij. Ik lach. Gij niet.

ZIJ

Hoe kunt gij ooit nog lachen als gij deze wereld kent? Heel Europa staat in rep en roer als er een paar cartoonisten worden vermoord, terwijl er in Syrië twee honderd twintig duizend mensen zijn afgeslacht. De democratie die gij bepleit, wordt in stand gehouden door politici die schreeuwen dat er geen alternatieven zijn. Jullie vallen Irak binnen als de grondstoffen worden genationaliseerd, maar laten elders miljoenen mensen creperen. Dat hele land is onherstelbaar vernietigd, maar Shell, Exxon en BP heeft er miljardencontracten getekend. Ziet gij dan niet dat er iets ontbreekt?

RAY

Laten we allemaal collectief zelfmoord plegen en een islamitische staat stichten.

ZIJ

Een staat waarin mensen naar waarde worden geschat. En niet tot marktwaarde gereduceerd.

RAY

(Staat recht.)

De meeste mensen maken hun potentieel niet waar. Of ze nu tegenover een God of een loketbediende staan. De afstand tussen de gemiddelde mens en de grootste geest is vele malen groter dan de afstand tussen de gemiddelde mens en een aap. Gij kiest voor een dictatuur van het gemiddelde, voor een rijk van religieuze apen. Ik kies voor een wereld op maat van de uitzonderlijken onder ons.

ZIJ

Gij zijt alleen maar uitzonderlijk omdat gij anderen gevangen houdt.

RAY

Ik ben uitzonderlijk omdat ik in tegenstelling tot anderen mijzelf niet gevangen houdt.

(Gaat weer zitten.)

ZIJ

Gij weet niet wie gij zelf zijt.

RAY

En gij wel? Ik ben drie keer ouder dan gij.

ZIJ

Gij denkt dat gij de wereld kent omdat uw paspoort vol gestempeld staat. Gij denkt dat gij mensen kent, omdat gij hen via uw gsm beveelt. Gij denkt dat gij familie hebt, omdat uw zonen wachten op uw kapitaal. Gij zijt een lachwekkende variant van de antichrist, Ray. Een valse profeet die voor het einde der tijden de mensheid nog een loer komt draaien en dan ook nog eens zichzelf bedriegt.

Hou toch op met te denken dat de wereld die gij representeert de enige is. Arrogante zak. Gij denkt dat het universum uw terras is. En dat gij in dat universum de grootste heerser zijt. Wel, het universum is groter dan uw terras. Gij zijt niemand. Gij zijt gewoon een vetzak die zich oeverloos verveelt.

RAY

Jammer.

ZIJ

Wat?

RAY

(Eist het terrein weer op.)

Dat gij u in dit onmetelijk universum nu net op mijn terras moet bevinden.

ZIJ

(Gaat door het lint. Barst uit in een richtingloze epilepsie van geweld. Meer dan een minuut lang levert zij strijd met de

lucht. Tot zij niet meer kan. Zij gaat weer zitten. Buiten adem.)

Gij zijt gestoord.

RAY

(Lacht.)

Ik ben gestoord?

ZIJ

Volslagen waanzinnig.

RAY

Ik ben de enige van ons twee die in de werkelijkheid leeft.

ZIJ

Er is niets zo omstreden als de werkelijkheid.

(Muzikaal van Frank. Iedereen komt op adem. Daarna eist Ray het podium nu volledig op tot het einde van de scène. Nu is het hem ernst.)

RAY

Luister kind. Gij moogt in uw heilstaat geloven. Het betekent eerst en vooral uw eigen ondergang. Ik geef heel dat spel een jaar of tien. Laat mij u wijzen op de feiten.

ZIJ

De feiten bestaan niet. Alleen selecties van feiten.

RAY

De twee landen die gij zogezegd zijt gaan redden.

Waarom precies daar? En nergens anders.

ZIJ

De profeet voorspelde duizend vijfhonderd jaar geleden al dat daar de eindstrijd zou plaatsvinden.

RAY

Duizend vierhonderd jaar geleden, maar goed. En ik vraag mij af waarom hij daarbij de hele tijd in raadsels sprak. De grote tekenen. De kleine tekenen. Kon hij niet gewoon zeggen waar het op staat?

ZIJ

Zoals wie? De New York Times.

RAY

Inderdaad ja. Een dictator valt, een leger bezet, vijfhonderd groepen vechten mee om hun deel van het land. Daar gaat het over. Land. Territorium. Macht. Daar heb ik geen openbaring voor nodig.

ZIJ

Mijn ideeën zullen nooit ofte nimmer verdwijnen.

RAY

Allicht zullen er altijd mensen zijn die het gewicht van een beschaving niet kunnen dragen.

ZIJ

Of de perversies ervan niet willen aanvaarden.

RAY

Uw soort mensen neukt verdomme te veel. Daar zou uw godsdienst beter iets aan doen. Er lopen miljoenen jonge mannen rond die niet weten wat ze met hun leven moeten doen. In het oude Egypte heeft een van de grootste beschavingen van de mensheid duizenden jaren standgehouden. Zij waren met twee tot vier miljoen. Egypte vandaag? 80 miljoen mensen. 80 miljoen mensen in een woestijn.

ZIJ

Menselijk leven is geen voorraadkast waar te veel of te weinig bloed in zit.

RAY

Jawel, verdomme. Een maatschappij die achter loopt op de rest moet geen miljoenen mannen op de wereld zetten. Miljoenen mannen die willen neuken, maar in een cultuur leven waarin ze daarvoor eerst moeten trouwen, en om te kunnen trouwen genoeg geld moeten verdienen om een van mijn appartementen te kopen. Dankzij mij komen miljoenen mannen van de grond. En de mannen die niet van de grond komen, die niet kunnen neuken, die voeren oorlog op basis van het enige boek voorhanden.

ZIJ

De koran is niet het enige boek. Het is het belangrijkste.

RAY

De koran is het enige waar die mannen hun haat op kunnen stoelen. Ze zouden er evengoed wc-papier voor kunnen gebruiken. Maar zelfs dat hebben ze niet.

ZIJ

(Springt op zijn rug. Hij lacht daarmee.)

RAY

Een paar woestijnen verder groeien mannen op in vluchtelingenkampen waarin alleen het woord van God en prikkeldraad bestaat. De moraal en de wetten van die kampen proberen zij nu in onze wereld te doen gelden. Dat is waarin gij gelooft. Dat is de werkelijkheid. Gij hebt uw leven geriskeerd om van de wereld een vluchtelingenkamp te maken.

ZIJ

En uw oplossing voor die vluchtelingen? Onbemande drones die ganser dorpen wegvagen, fosforbommen die door de hele wereld worden verboden, verarmd uranium en gifgassen die ondanks een inspectieteam nog vijftien keer zijn gebruikt.

RAY

Gij zijt te dom om die dingen te gebruiken. Gelukkig maar. Anders was er nog veel meer schade aangericht.

ZIJ

Ik heb geen gevangenissen gebouwd waarin onschuldigen maandenlang creperen zonder proces.

RAY

Nee. Gij schiet ze af met honderden tegelijkertijd. Niet hun kloten aan elkaar. Stenigt hen. Smijt hen van gebouwen om daarna hun ingewanden te kruisigen.

ZIJ

Zonder hen te vernederen. Zonder hun kinderen te verkrachten. Zonder hen urenlang te martelen.

RAY

En dat moet ik horen van iemand die haar mes niet eens kan slijpen voor ze een journalist de keel doorsnijdt.

ZIJ

Ik heb tenminste het lef om mijn vijand in de ogen te kijken.

RAY

Wat is dit? Een opbod van ellende.

ZIJ

Een opbod van lijken. En gij hebt meer bloed aan uw handen dan ik. Alle genocides van de twintigste eeuw zijn gepleegd door seculiere regimes. Er is nog nooit op zo'n grote schaal gemoord en gemarteld als toen de wereld ongelovig werd.

RAY

Nationalisme, communisme en fascisme zijn in hun uitkomst even bloederig als uw kalifaat. Ik heb daar niks mee te maken.

ZIJ

Als mensen zich niet onderwerpen aan een hogere Idee, dan onderwerpen zij elkaar.

RAY

Luister, kind. Ik hoef u niet te onderwerpen.

ZIJ

Daarvoor zijt ge sowieso te zwak.

RAY

Voor iedere aanslag die gij pleegt, bouw ik twee winkelcentra. Voor elke terreurstaat die gij sticht, sluit ik een handelsverdrag. Voor iedere bekeerling die gij de dood injaagt, bouw ik een ziekenhuis. Gij kunt bloed vergieten, vrouwen tot slaaf maken, kinderen een wapen in de hand drukken. Maar de wereld kunt gij niet vernietigen. En die wereld heeft u gemaakt en zal u berechten.

(Zij neemt haar stoel en gaat terug naar haar hoek. Zij laat hem alleen achter.)

VOORUITGANG

RAY

(Tegen publiek. De speech van een winnaar.)

Ik ben een vorm van vooruitgang: dat, wat onze wereld heeft bereikt door ervan uit te gaan dat we nog niet alles wisten. Dat niet alle kennis ter wereld uit de mond van een psychoot moet komen die in een donkere grot het licht heeft gezien. Wij zullen onszelf als mensheid overstijgen. Uw godsdienst was op weg naar dat resultaat een voorlopige halte. Ik geloof in een wereld waarin iedereen een pistool tegen zijn kop kan zetten, en zelf kan beslissen dat hij leeft. Ik geloof in een wereld waarin een mens verantwoordelijkheid neemt ten opzichte van zichzelf en niet ten opzichte van de hemel. Een wereld waarin iedereen kan zeggen: 'dat ga ik bereiken.'

ZIJ

(Zij zit met haar rug naar hem toe.)

Dat is onmogelijk.

RAY

In uw geval. Gij hebt uw kans verspeeld.

ZIJ

De wereld wordt niet beter, Ray. Wij staan nog steeds nergens. Wij draaien rondjes. We lopen al vijfduizend jaar rond in een pretpark van zinloosheid.

RAY

Elke dag. Elke dag wordt hij beter. En dat hebt gij proberen om te keren.

ZIJ

Dus uw paradijs ligt hier? Hier op dit terras.

RAY

Hier. In deze wereld. Niet in de volgende.

ZIJ

En op het einde van de rit. Als alles bereikt is?

RAY

Dan vinden we nieuwe dingen om te bereiken.

ZIJ

En als die op hun beurt weer zijn bereikt?

RAY

Dan is het klaar. Afgelopen. Over 100 miljard jaar is dit universum uitgedoofd
Zwart. Leegte. Maar in de tussentijd heeft de geschiedenis niet stilgestaan.

FRUIT

RAY

Frank! Where the fuck are you, Frank!

FRANK

(Komt op.)

Yes sir.

RAY

I want you to get the girl some fruit.

FRANK

(Gaat af.)

RAY

Wait. Let's teach the girl some Arabic, Frank. Tell her how to say apples, Frank.

FRANK

Tufaa7.

RAY

Pears.

FRANK

3njaaz.

RAY

Grapes.

FRANK

3anab.

RAY

Fuck you.

ZIJ

Kuthumak.

RAY

(Lacht.)

Frank heeft mij Arabisch geleerd. Twee jaar lang. Dag en nacht. Hij is mijn leermeester. Ik kijk op naar die man.

FRANK

(Komt terug met fruit.)

PERSOONLIJK

RAY

(Geeft haar een appel.)

ZIJ

(Gaat terug. Neemt iets anders. Treitert hem. Imiteert een aap. Dan gaat ze zitten. Vooraan.)

En uw eigen leven dan? Is dat een afspiegeling van uw vooruitgang?

RAY

Elke seconde ervan.

ZIJ

Dus vandaag gaat het beter met u dan tien jaar geleden?

RAY

Mijn vermogen is verdriehonderdvoudigd.

ZIJ

Met u, niet met uw vermogen, met u als mens? Gaat het vandaag beter met u dan tien jaar geleden?

RAY

Ik heb niet te klagen.

ZIJ

Hebt gij vrienden, Ray?

RAY

Ik heb het te druk voor vrienden.

ZIJ

Het hele universum moet volgens u vooruit. Verder. Beter. Meer. Sneller. Rijker. Duurder. Maar uw eigen leven is gecrasht. Hebt gij dan nergens spijt van? Gij moet ergens spijt van hebben.

RAY

Waarvan? Dat ik mijn kinderen te weinig heb gezien? Wilt gij het daar over hebben?

ZIJ

Willen ze u nog wel zien, Ray?

(Pauze. Draait zich om. Naar publiek.)

Wanneer hebt gij voor het laatst geneukt?

RAY

Watblijft?

ZIJ

Wanneer hebt gij voor het laatst geneukt?

RAY

Ik ga niet vreemd.

ZIJ

Een halve eeuw geleden dus.

RAY

Op dat vlak ben ik even conservatief als gij.

ZIJ

En conservatieven neuken niet?

RAY

Mijn vrouw was een maagd toen ik haar huwde.

ZIJ

Nu nog dus.

RAY

Toen wij de huwelijksnacht consumeerden stond haar familie buiten te wachten op de gang. Zij moest het bloed in haar lakens aan haar moeder laten zien. Haar familie is erg christelijk.

ZIJ

En dat bloed kwam uit haar kut?

RAY

Ik wil dat gij met respect over mijn vrouw praat.

ZIJ

Wanneer hebt gij haar voor het laatst gezien?

RAY

Anderhalf jaar geleden.

ZIJ

Waarom komt zij niet?

RAY

Ik heb het te druk.

ZIJ

Waarmee?

RAY

Twee miljard dollar beheren.

ZIJ

Ik heb u vandaag nog niet veel zien doen.

RAY

Ik slaap vier uur per nacht. Ik had al twintig assistenten in vijftien landen gebeld terwijl gij in uw nest nog aan uw kut lag te krabben.

ZIJ

Krijgt gij hem nog recht?

RAY

Niet voor u. Houd uw benen maar dicht.

ZIJ

Gij zijt impotent. Is dat de reden dat gij mij hier vasthoudt? Om iets te compenseren? Zoals alles wat gij doet een vorm van compensatie is.

Volgens mij, Ray, volgens mij is God de enige die nog medelijden met u heeft.

GESCHIEDENIS

RAY

(Neemt de stoel. Gaat pal voor haar zitten.)

God? Zal ik u vertellen wat God is? Vijftigduizend jaar geleden leefden mensen in kleine groepen van tien tot honderd personen. Zij leefden in het paradijs zoals dat in elk heilig boek beschreven wordt. Zij plukten appels en peren en dronken uit beken en krekken. Zij zwierven rond en leefden een doelloos bestaan en wachtten duizenden en duizenden jaren tot iemand van hen op het idee kwam een grashalm te planten, een rund te bedwingen en de grond om te woelen. De mens werd een boer, de grond zijn bezit, de vrouw te zijner beschikking gesteld. Sindsdien zorgden voedseloverschotten voor de tomeloze vermenigvuldiging van zijn geslacht. Een enkele man kon uit de woestijn tevoorschijn komen en hele volkeren en beschavingen stichten. De dieren werden tammer, het koren werd groter, de wereld werd armer maar rijker bevolkt. En om die bevolking in het gareel van zijn ploeg te doen lopen werd er een onderscheid gemaakt tussen zij die schreven en zij die werden beschreven, tussen zij die beschikten en zij die zich naar anderen schikten, tussen zij die spraken en zij die luisterden. Een onderscheid tussen meester en slaaf. Tussen priester en boer. Tussen koning en hoer. En om dat allemaal mogelijk te maken, verzonnen mensen verhalen. De despoot zette een kroon op zijn hoofd en hing een sierraad om de nek van zijn vrouw en daaruit moest blijken dat hij geen mens maar een god was. Later knielde hij zelf voor iets dat groter dan hem was, maar dat hem, en vooral zijn eerstgeboren zoon zodanig had begunstigd dat het recht om te heersen in hun bloed gevangen zou blijven.

De zoon van de koning bouwt een dorp. Dat dorp wordt een stad. De stad wordt een staat. De koning een keizer. Zijn legers legioenen. Bloed wordt vergoten. Grenzen verschuiven. De mens vecht al heel haar geschiedenis lang voor een god, een idee, een waarheid die voor de hele soort geldt.

Alle profeten, vlaggen, mythes en heilige boeken zijn in dat proces niet meer dan probeersels. Maar God zal nooit iedereen samenbrengen. Hij zal de grenzen tussen mensen nooit doen verdwijnen. Hij zal ze hoogstens verschuiven. Uw armetierig geloof zal ervoor zorgen dat mensen niet sterven door toedoen van de knuppel van een enkele barbaar, maar in de zwaarden van oneindig grote legers. Niet allen tegen allen. Maar het ene miljard tegen het ander miljard.

Geld. Geld. Geld is de werkelijk bindende kracht. De kracht die iedereen samenbrengt. Dankzij geld kunnen mensen die elkaar niet kennen noch vertrouwen verbintenissen aangaan zonder voor iets of iemand anders te knielen dan zichzelf. Geld is het enige dat echt universeel is. Ik kan in een stad tien tempels voor tien achterlijke dogma's bouwen. Ze zijn allemaal met hetzelfde geld betaald. Geld bindt ons. Geld brengt alles weer samen dat gij hebt vernietigd.

Play us a song, Frank. Play us something happy, Frank.

(Muziek Frank.)

GELD

ZIJ

(Drentelt rond. Zoekt naar een uitweg.)

RAY

Frank! Get the fuck over here, Frank!

FRANK

(Komt op.)

Yes sir.

RAY

(Kijkt Frank lang aan.)

Thank you, Frank.

FRANK

(Gaat af.)

ZIJ

Goed, geld dan. Ik geef u geld. Gij zijt een zakenman. Gij denkt in termen van groei en rendement. Ik koop mijn vrijheid af. Ik zoek werk. En ik betaal u terug.

RAY

Gij zijt wanhopig.

ZIJ

Gij zijt gewetenloos. Dus misschien hebben we een deal.

RAY

Geld moet gij mij sowieso.

ZIJ

Hoezo?

RAY

Gij hebt mij miljoenen gekost.

ZIJ

Wat?

RAY

Mensen van uw slag. Al die pubers met dezelfde gedachten in hun hoofd als jij. De fanatici. De zeloten. Al die geestelijk minder gezegenden. Hebt gij enig besef hoeveel geld jullie mij kosten? Nigeria. Achttien miljoen dollar. Somalië. Drie en half miljoen dollar. Yemen. Vier miljoen dollar. Mijn huizen zijn opgeblazen. Mijn klanten met hun leven bedreigd. Een van mijn zakenpartners is zelfs ontvoerd en het zou mij niet verbazen als een kind zijn schedel nu als pispot gebruikt. Syrië. Het land dat gij zogezegd zijt gaan redden. Wat gij daar hebt aangericht heeft mij vijftwintig miljoen dollar gekost. Vijftwintig miljoen dollar. Dat krijgt gij nooit van uw leven terugbetaald.

GRENS

RAY

(Gaat naar haar toe. Drijft haar in de hoek.)

Zal ik u terugbrengen naar de grens?

Terug naar uw oorlog.

ZIJ

Neen.

RAY

Waarom niet?

ZIJ

Ik ben verraden.

RAY

Door uw kompanen?

ZIJ

Het zijn hypocrieten.

RAY

Radicalen. Zoals gij.

ZIJ

Niet radicaal genoeg.

RAY

Is dat het?

ZIJ

In de grond verschillen ze amper van u.

RAY

Moet moeilijk zijn, een perfecte wereld creëren die bewoond wordt door mensen.

ZIJ

Misschien bestaat de perfecte wereld niet.

RAY

Dat is wat ik u al de hele tijd probeer te zeggen.

ZIJ

Maar dat wilt niet zeggen dat ik er niet naar kan streven.

RAY

Aanvaard het. Gij hebt geprobeerd een koninkrijk van God te stichten en in dat proces hebt gij die God beschaamd. Alles is mislukt.

ZIJ

Alles kan niet mislukken. Er is geen andere versie van het alles dan het alles dat er al is.

RAY

Alleen leeft gij in een deel van dat alles. En dat deel hebt gij verkloot.

ZIJ

Maar ik wil van deel veranderen!

RAY

Waar wilt gij dan naartoe?

ZIJ

Ergens. Een willekeurige stad. Ik hoef niet in de wereld te geloven om erin te kunnen wonen. Misschien is dat de enige echte vrijheid die zij biedt.

RAY

En gij denkt niet dat die stad, dat die wereld eerst moet worden gebouwd?

ZIJ

Dan bouw ik mee. Met mijn eigen handen.

RAY

Gij zult worden uitgespuugd.

ZIJ

Ik ben een mens.

RAY

Wie zegt dat?

ZIJ

Ik.

RAY

Het vergt een hele beschaving om dat woord mogelijk te maken.

ZIJ

En een enkel mens om het te zeggen.

(Muziek Frank. Melancholisch nummer.)

MOORD

RAY

Wond het u op?

ZIJ

Wat? Oorlog?

RAY

De moord die gij hebt gepleegd.

(Pauze.)

ZIJ

Welke moord?

RAY

Doe niet onnozel, kind.

ZIJ

Neen.

RAY

Dus gij hebt een moord gepleegd?

ZIJ

Ik zei dat het mij niet opwond.

RAY

Dat blijkt sowieso niet uit het filmmateriaal.

ZIJ

Wat?

RAY

Het staat online. Het internet is een ongeduldige rechtbank.

ZIJ

Ik werd gedwongen.

RAY

Door een boze en kwaadaardige engel?

ZIJ

Neen, door mijn geweten.

RAY

Grappig.

ZIJ

Voor u is alle ellende grappig.

RAY

Volgens mij wond het u op. Volgens mij is er niks zo heerlijk als iemand afmaken. Te weten dat gij het laatste zijt wat iemand in zijn leven ziet.

ZIJ

Een moord is reëel. Ik weet niet of gij dat woord begrijpt: reëel. Hebt gij, behalve mij, eigenlijk ooit iemand gesproken die in de reële wereld leeft? Ik heb de wereld gezien, vanbinnenuit. Gij niet.

Ik heb de regels overtreden. Maar gij speelt niet mee. Gij staat buiten het bord. Voor u bestaan de regels niet.

RAY

Kon gij het licht in zijn ogen zien verdwijnen?

ZIJ

Verbaasd.

Neen.

RAY

Het was al uitgedoofd?

ZIJ

Neen.

RAY

Bij alle executies die ik in jullie propaganda zie, kijken de doden dof. Jaag honderd mensen tegelijkertijd in een put en kijk dan in hun ogen. Er zit niks verhevens in. Geen licht. Niet eens een zwak schijnsel. De ogen sterven af voor de rest van het lijf. De kleur erin verdwijnt. Het vocht verdampt.

ZIJ

Niet bij hem.

RAY

Hij was een waanzinnige. Een hulpeloze gek. Een kind bijna.

(Pauze.)

Daar stond gij. Klaarkomend op het toneel van het einde der tijden. En uw grote vijand, uw onoverwinnelijke opponent. De zogenaamde antichrist waar gij het over hebt. Waar was hij toen? Waar waren zijn legers? In de ogen van die hulpeloze gek?

Waarom moest hij dood?

ZIJ

Ze hadden hem ontvoerd.

RAY

Zij of jullie?

ZIJ

Zij. Wij. Allebei. De groep waarvan ik deel uitmaakte. Ik was degene die de gevangenen te eten gaf. Ik verzorgde hun wonden. Ik zorgde ervoor dat ze in leven bleven.

RAY

Gij zorgde ervoor dat zij in leven bleven?

ZIJ

Ja.

RAY

Gij hebt de trekker overgehaald. Gij koos het makkelijkste slachtoffer uit de groep. Een zwakzinnige die niet eens wist wat zijn eigen naam betekende. Iemand die zijn eigen vingers niet kon tellen. Iemand die sprak gelijk een verwaarloosd kind zonder lippen.

ZIJ

Uw verhaal is niet volledig.

RAY

Vertel mij dan de rest.

ZIJ

(Erg luid.)

Frank!

FRANK

(Stopt met spelen. Complete stilte.)

ZIJ

(Alles naar publiek.)

Onze groep had hem gevonden op straat, tijdens een wegversperring. Hij zat voortdurend te lachen. We gaven hem les. Vertelden hem over de engelen. Over de profeet. Hij begreep er niks van. Hij was een vogel voor de kat. De leden van mijn groep stuurden hem naakt de straten op en hij lachte. Ze dwongen hem zich te gedragen als een hond. Om zich te gedragen als een aap. Als een varken. Hij deed het en hij vond het leuk. Ze dwongen hem de schoot van een onschuldige vrouw te bevuilen. Hij deed het en hij vond het leuk. Ze dwongen hem zichzelf met zijn eigen gevoeg te besmeuren. Hij deed het en hij vond het leuk.

RAY

En het moment dat gij een kogel door zijn kop joeg, vond hij dat ook leuk?

ZIJ

Hij lag naakt in zijn eigen vuil. Hij had de namen van de engelen en de profeten en de negennegentig namen van God eindeloos moeten herhalen en hij wist nog altijd niet wat ze betekenden.

Ik kon het niet verdragen. Ik kon niet verdragen dat hij zich geen moment bewust was van zijn eindeloze vernedering. Zelfs dat pistool begreep hij niet. Ik zette het tegen zijn hoofd. En hij legde zijn vinger op mijn neus. Hij keek naar mij als een kind. Het licht in zijn ogen verblindde mij. Hij kende God wel. In zijn ogen heb ik God gezien. In zijn ogen zag ik het paradijs.

RAY

En gij schoot hem dood?

ZIJ

(Pauze.)

Ik dacht dat ik hem gered had. Net zoals gij dacht dat gij mij had gered.

SCHULD

ZIJ

Goed. Ik heb mijn verhaal verteld. Laat mij gaan.

RAY

Neen.

ZIJ

Waarom niet?

RAY

(Neemt de stoel. Zet die met kracht neer in het midden.)

Omdat gij schuldig zijt. En die schuld moet vereffend.

ZIJ

Ik kan die schuld niet vereffenen.

RAY

Dat komt omdat gij de uitkomst nog niet ziet.

ZIJ

En gij gelooft nog steeds dat gij die uitkomst bepaalt?

RAY

Dit is mijn vallei, mijn kind. Ik ben hier de enige flik. En tegelijkertijd de opperste rechter.

ZIJ

(Gaat niet zitten. Speelt zijn spel niet mee.)

Gij zijt niemand, Ray. Gij zijt volstrekt onbelangrijk. Gij houdt u hier in uw vallei verschanst, omdat de rest van de wereld niet voor u knielt. Gij zult verdwijnen. Gij zult ophouden met bestaan. Uw rekeningen zullen verdampen. Uw gebouwen tot stof vergaan. Gij zijt begrensd. Mensen bestaan uit grenzen. De grenzen tussen hun geboorte en hun dood. En God, God alleen kan die grenzen overstijgen. In Hem geloof ik. Nog steeds. Ik laat het oordeel over aan God.

RAY

Uw God is een boekhouder. Net zoals ik. Hij houdt facturen bij van goed en kwaad. Net zoals ik. Op het eind van de rit rekt hij af. Net zoals ik.

(Gaat naar haar toe.)

Luister, elke vorm van rechtvaardigheid begint bij een minimale zin voor balans. Gij hebt een onschuldig leven genomen. Een zeldzame glimp van het paradijs vernietigd. Het zal niet meevallen het evenwicht te herstellen.

ZIJ

Er is geen evenwicht. Er is geen balans. Ik ben niet in balans. Ik ben een exces. Een overschot. Een teveel dat onder geen enkele post onder te brengen valt. Ik ben de overschot van wat gij vermoogt. De overschot van dit gesprek. Er valt niks goed te maken. Er valt niks te herstellen. Wat ik kapot heb gemaakt, kan niet worden gerepareerd. Wat ik heb bezoedeld, kan niet meer worden gezuiverd.

Gij denkt dat gij mij hebt gered, maar dat is niet waar. Ik kan niet meer worden gered. Ik ga terug naar de grot waarin gij mij gevonden hebt. En daar zal ik wachten. Wachten tot het licht uit mijn ogen verdwijnt. Het zal weg zijn voor ik sterf. Misschien is er in de volledigheid van alle dingen wel iets dat in de grond rechtvaardig is. Misschien komt alles, als alles voorbij is, weer allemaal goed. Maar ik denk het niet.

CORRUPT

RAY

(Gaat zelf zitten. Verward.)

ZIJ

Zijt gij ooit veroordeeld, Ray?

RAY

Aangeklaagd. Tientallen keren. Nooit veroordeeld.

ZIJ

En op dit moment? Hoeveel rechtszaken lopen er op dit moment tegen u?

RAY

Een stuk of vijf. Ik ben als zakenman sneller en creatiever dan de wet. Dat heeft zo zijn consequenties.

ZIJ

En daarom slaapt gij maar vier uur per nacht.

RAY

Probeert gij mij nu te veroordelen? Gij hebt niet eens een concrete beschuldiging.

ZIJ

Probeer het eens. Laat u veroordelen. Het zou u goed doen. Als op zijn minst één iemand u zou straffen. Als op zijn minst één iemand u in het gezicht zou slaan. Als iemand u die aanraking zou gunnen. Als iemand die aandacht voor u zou willen opbrengen.

Frank, get over here, Frank.

Gij zijt alleen, Ray. Gij zijt oeverloos alleen. En daarom zit gij hier. Dag en nacht. Op dit terras. In het paradijs dat gij zelf geschapen hebt. Gij hebt uw eigen hiernamaals gecreëerd. Omdat gij alles in uw leven zijt verloren. Als ik hier niet was, was hij de enige waarmee gij nog kon praten.

(Wijst naar Frank.)

Gij hebt geen publiek, Ray. Gij hebt niemand. Gij hebt niks.

Play him a song, Frank. Play him a very sad song.

(Zij gaat weg. Gooit haar handdoek in de ring. Kiest voor de dood.)

FRANK

(Speelt een zeer klassiek nummer in Arabische maqaam. Het lied gaat over een Iraakse vrouw die waanzinnig is geworden. De zanger kan haar met geen mogelijkheid helpen en beklagt zijn onmacht.)

يقولون لَيْلَى بِالْعِرَاقِ مَرِيضَةٌ	فَمَا لَكَ لَا تَضْنَى وَأَنْتَ صَدِيقُ
سقى الله مرضى بالعراق فإنني	على كل مرضى بالعراق شفيق
فإنْ تَكُ لَيْلَى بِالْعِرَاقِ مَرِيضَةٌ	فإنني في بحر الحتوف غريق
أهيم بأفطار البلاد وعرضها	ومالي إلى ليلى الغداة طريق
كأنَّ فُؤَادِي فِيهِ مُورٍ بِقَادِحِ	وفيه لهيب ساطع وبروق
إذا ذَكَرْتَهَا النَّفْسُ مَاتَتْ صَبَابَةً	لها زفرةٌ قتالةٌ وشهيقُ
سبتني شمس يخجل البدر نورها	ويكسف ضوء البرق وهو بروق
غُرَابِيَّةُ الْفَرَعَيْنِ بَدْرِيَّةُ السَّنَا	ومَنْظَرُهَا بَادِي الْجَمَالِ أُنِيقُ
وَقَدْ صِرْتُ مَجْنُونًا مِنَ الْحُبِّ هَائِمًا	كأنِّي عانٍ في القُبُودِ وَثِيقُ
أَظَلَّ رَزِيحَ الْعَقْلِ مَا أَطْعَمَ الْكَرَى	وللقلب مني أنة وخفوق
بَرَى حُبُّهَا جِسْمِي وَقَلْبِي وَمُهْجَتِي	فلم يبق إلا أعظم وعروق
فَلَا تَعْدُلُونِي إِنْ هَلَكْتُ تَرَحَّمُوا	عَلَيَّ فَفَقْدُ الرُّوحِ لَيْسَ يَعْوَقُ
وخطوة على قبري إذا مت واكتبوا	قَتِيلُ لِحَاظٍ مَاتَ وَهُوَ عَشِيقُ
إلى الله أشكو ما ألقى من الهوى	بليلي ففي قلبي جوى وحريق

UITKOMST

FRANK

(Blijft spelen, maar dan instrumentaal.)

RAY

Ga uw moeder helpen bij de afwas. Zoek werk godverdomme. Ga in een park tegen een bal stampen. Studeer. Lees een boek. Schrijf een boek. Leer Engels. Leer deftig Arabisch. Ga wat aan uw kut krabben als gij u verveelt.

Ik heb mijn hele leven niks anders gedaan dan gebouwd. De huizen waarin uw slachtoffers woonden heb ik in woestijnen neergepoot waar al vijftienduizend jaar niks meer heeft gegroeid. Ik stel meer dan vijftienduizend mensen te werk. Ik heb kinderen uit ontheemde en hoerige moeders kansen gegeven. Ik heb deze hele wereld gebouwd. Ik heb haar doorvoed. Ik heb haar rijkdom geschonken. Ik heb de wereld weldadig gemaakt. Ik heb haar welvarend gemaakt. Ik heb haar leefbaar gemaakt. Ik heb haar vruchtbaar gemaakt. Ik heb haar zichtbaar gemaakt. Ik heb het universum groter gemaakt. Ik heb dromen waarvoor gij te laf zijt om ze te dromen werkelijkheid doen worden. En ik heb de werkelijkheid opnieuw tot een droom omgesmeed. Ik heb van mogelijkheden kansen gemaakt. Ik heb van die kansen opnieuw werkelijkheid gemaakt. Ik ben geen land dat zich verweert tegen barbaren zoals gij. Ik ben al het land dat deze wereld kent. Ik ben grenzeloos. Ik ben onmetelijk. Ik ben onoverwinnelijk. Ik ben het resultaat van vijfduizend jaar geschiedenis en het doel van de vijfduizend jaar die nu komen. Ik ben de beschaving in hoogsteigen persoon. De wereld die gij hopeloos bevecht, is het resultaat van mijn handen. Het enige wat de mensheid in dit verloren universum ooit heeft geschapen in plaats van vernietigd is het werk van mijn handen. Voor iets anders dan dat is er in deze eeuw en in de eeuwen die komen geen plaats. Ik ben de uitkomst. Ik ben de slotsom. Ik ben het enige alternatief voorhanden. Ik ben de rechtvaardigheid. Mijn naam is het laatste en ultieme gericht.

Vernietig mij en gij vernietigt de wereld die u heeft gemaakt. Gij vergiftigt uw eigen moedermelk. Gij snijdt uw eigen slagaders over. Vernietig mij en gij vernietigt uzelf. Kom mij halen als gij durft. Snij mijn keel over. Doof het licht uit. Uw handen bevrozen in mijn keel. Uw messen blijven steken in mijn nek. Uw kogels blijven hangen in mijn borst.

De toekomst is duizend keer voorzieniger dan gij. De toekomst krijgt gij niet kapot. En die toekomst kijkt gij nu aan.

Dat is verdomme uw straf. Dat is de factuur. Tot het einde der tijden zult gij weten dat ik besta.

(Blackout.)

Frank! Where the fuck is my coffee!

EINDE